

ORSZÁGOS VENDÉGLŐS: UJSÁG

MAGYARORSZAGI VENDÉGLŐSÖK
ÉS KORCSMÁROSOK ÉRDEKEIT
FELŐLELŐ FÜGGETLEN SZAKLAP
SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL BUDA-
PEST, VI. KERÜLET, EÖTVÖS-UTCA 28. SZÁM
// MEGJELENIK // ELŐFIZETÉSI ÁR
HÁVONKÉNT 1-SZER // EGÉSZ ÉVRE 8 KOR.

EXCELSIOR

EXCELSIOR TÁP SÖR

DREHER ANTAL SERFŐZŐDEI RT
BUDAPEST-HÓBÁNYA

LEGJOBB A VILÁGON!

BUDAPEST-KÖBÁNYA

Az 1909. évi párisi világiállításon
collective a legnagyobb érremmel ki-
tüntetést nyert — Fennáll 1854 óta

Állami nagy aranyérem 1906-ban.
Disz-okmány 1885. — Jurytag 1896.
Iparegyszerületi aranyérem 1911-ben.

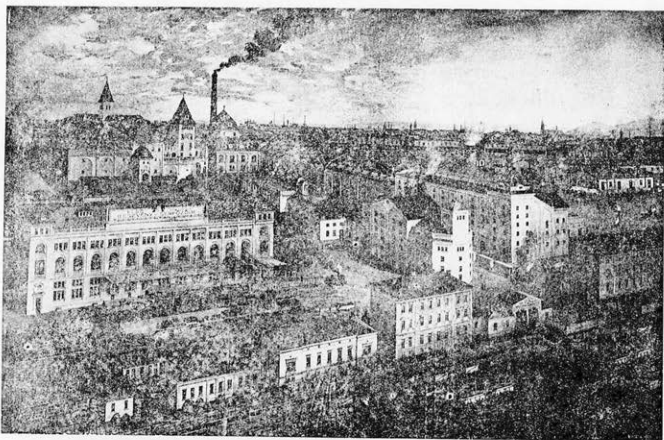

Első Magyar Részvénytársaság

Központi iroda:
X. Külső Jászberényi-ut 11
Telefon: 52—58.

Budapest-Kőbánya

Városi iroda:
Budapest, VIII. kerület,
Esterházy-utca 6. sz.

A legújabb technikai berendezésekkel fel-
szerelt serföződe évi gyártási képessége:

1,000.000

hekto-
liter.

Ajánlja: Ászok (világos és sötét), Király (világos), Márciusi (világos, Márciusi (sötét), bajor mód), Udvari (világos, pilseni mód),
Kétszeres márciusi (világos, sötét), Bak és a Tavaszi részvény-sórt

Sörmegrendelés Budapestre:

VIII., Esterházy-utca 6. szám alatti hűtőházból. Telefon:
József 4—29
Anyalföldi jégveremből: Mohácsa-utca 1571—17. szám. Te-
lefon: 115—85
Budai jégveremből: I., Krisztina-körút 107—109. szám. Te-
fon: 43—40

Sörmegrendelés vidékre:

Központi iroda: Külső Jászberényi-ut 11. Telefon: 52—58,
52—60, 135—99
Erzsébetfalvai sörraktár: Határ-utca 6. szám. Telefon: Jé-
zsef 30—36
Kispesti sörraktár: Wekerle-u. 3. Telefon: József 30—38
Ujpesti sörraktár: Váci-ut 8. Telefon: 54—70

Saját töltésű palacksörök. Palacksősoroztály telefonszáma: 56—58.

Az ország minden nagyobb vidéki városában sörraktárosok által vagyunk képviselve.

Fővárosi Sörfőző R. T. KÖBÁNYÁN

minden tekintetben
elsőrangú sörfőzde

Gyártelep és központi iroda:
Budapest, X, Maglódi-ut 47.
Telefon: 52-50, 52-51, 52-52

Városi iroda:
Budapest, V, Erzsébet-tér 5.
Telefon: 150-08, 86-27

A KONYHÁBAN

a legnagyobb megtakarítást érhetjük el, ha a

Dr. Oetker-féle gyártmányokat
sütőport, vaníliacukrot, pudingport használjuk

A bevásárlásnál ügyeljünk az ismert védjegyre:

okos

f e j

T
Ö
R
L
E
Y

T
Ö
R
L
E
Y

Talisman Casino Réservé Gout-Americaïn

Szent István

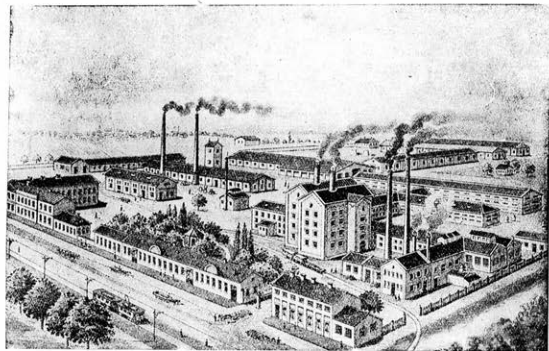
Temesvári Polgári Sörfőzde

Részvénytársaság

Alapítási év
// 1868 //

Különlegesség:
Dupla maláta
Corvinsör

CÍFKA JÓZSEF

Pincegazdászati cikkek szaküzlete
Az összes vendéglősipari szak-
cikkek raktára. / Telefon 28-92.

Budapest, V.,
Vilmos császár-ut 48

Árja gyéék ingyen.

A Borászati és pincegazdászati kiállításon aranyéremmel lett kitűntetve!

Jégszekrények és sörkimérőkészülékek

szénával vagy légnnyomással. Jelentékeny jégmegtakarítás!

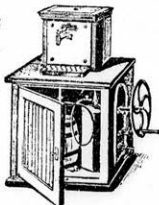
A m. kir.

szabalm. **Hennenfeld-féle**

Budapesti, Gróf Zichy Jenő-utca 5. szám (Váci-körút mellett.) Alapítástól 1855.

Telefon 114-29.

Sőr- és borkimérőpultok, kimérőcsapok, vezetékek s az összes szerelvények. Az eddig létező jégszekrények, csaposak cinbádoggal vannak burkolva, rozsdásodnak, oxidálódnak, piszkolódnak, mindig javításnak vannak kitéve, míg a HENNEFELD-féle jégszekrényeknél ez ki van zárva, mert azok műköléppal vannak burkolva. A jégtartó alatt horganylémezvizgyűjtő van az olvadt jégviznek, a jég szárazon marad, ezáltal 60% jégmegtakarítás.

VENDÉGLŐS: UJSÁG

MAGYARORSZAGI VENDÉGLŐSÖK
ÉS KORCSMÁROK ÉRDEKEIT
FELŐLEGI FÜGGETLEN SZAKLAP
SZERKESZTŐSEG ÉS KIADÓHIVATAL BUDA-
PEST, VI. KERÜLET, EÖTVÖS-UTCA 28. SZÁM
// MEGJELENIK // ELŐFIZETÉSI ÁR //
// HAVONKÉNT 1-SZER // EGÉSZ ÉVRE 8 KOR.

A falusi korcsmárosok és az Omge

A munkás-pálinka ügye és egy támadás

Budapest, 1917 június.

pénzügyminiszter a földművelésügyi miniszterrel egyetértőleg 55000 hektoliter z a r o l t szeszt bocsátott a törvényhatóságok

rendelkezésére azzal a céllal, hogy az legyen biztos alapja a munkás-pálinkának, melyre a nehéz munkát végző népnek a gazdasági munkák ideje alatt szüksége van. Az így alapban biztosított munkás-pálinkát az egyes gazdaságok részére kijáró mennyiségben az egyes vármegyékben szervezett munkás-pálinka-bizottságok osztják ki.

Ez a tény súlyos és eléggé el nem ítélhető támadásra adott alkalmat az Országos Magyar Gazdasági Egyesület igazgatóválasztmányának legutóbbi ülésén. A támadás, mely a falusi korcsmárosok ellen irányult, dr. Mutschbacher Emil ügyvezető titkár szájából hangzott el. Az említett gyűlésen ugyanis dr. Mutschbacher jelentést tett a főntebb ismertett miniszteri intézkedésről. Hibáztatta, hogy a rendelet nem szabja meg, milyen minőségű és hány fokos pálinka állítandó elő a pénzügyminiszter által kiutalt szeszből. E panasza kapcsán felemlítette a titkár ur, hogy ezt a rendeletben található mulasztást az az eshetőség súlyosbítja, hogy a szesz, melynek főát nem szabták meg, megbízhatatlan falusi korcsmárosok kezére kerülhet, akik azután az elmulasztott óvintézkedést kiaknázva, azt a maguk hasznára buszsan kamatoztatnák.

A falusi korcsmárosok ellen haragosan kitérő titkár mindjárt megjelölte a módot is, hogyan lehetne azt a „veszedelmet” kivédeni. Javasolta ugyanis, hogy mindenekelőtt lépéseket kell tenni az Országos Magyar Gazdasági Egyesületnek abban az irányban, hogy a munkás-pálinka árusítása ne bízassék a falusi korcsmárosokra, hanem azt a feladatot az italmérsi joggal bíró falusi fogyasztási szövetkezetekre ruházzák, melyek minden tekintetben garanciát nyújtanak arra, hogy nyilvánvaló visszaélések (!) nem fognak előfordulni.

Az Omge hívó lélekkel hallgatta végig az ügyvezető titkár mérges kifakadásait és helyeslőleg bólogatva menten határozatban mondta ki a választmány, hogy Mutschbacher ur vádja alapján megteszik a javasolt előterjesztést és eljárnak e tárgyban úgy a földművelésügyi, mint a pénzügyminiszternél.

Annak a deputációnak, mely e célból a minisztereknél előszobáznai fog és a vádaskodó titkár urnak szolgáljanak utraivalól azok a sorok, melyek a legenyhébb szóval ledérnek minősíthető támadás kapcsán kikíváncskoznak a tollunkból.

Szállunk az urakhoz és jó Mutschbacher urhoz! Jó uram és uraim, képtelenek vagyunk feltételezni Önökről, hogy ne lennének tudatában annak, hogy a törvénytisztelnek elemi parancsai vannak és az, aki erre fittyet hány, megérdemli és ki is jár neki, hogy az igazságszolgáltatás éreztesse vele az erkölcsi erejét. Már pedig törvénytisztelnek minősíthető-e az, ha valaki feláll az olyan tisztesség ismert területben, mint az Omge és ott szemforgató milharaggal joggal és bü-

nős szavak korbácsával sujt le száz és száz tisztességes polgári existenciára, mondván; nekem nem tetszik a falusi korcsmárosok képe, képesek ezek mindenre, tojástáncra miniszteri rendeletek hézagjai közt, jómagyarul svindlire és uzsorára. Hogy mi jogositotta fel a vádaskodót e vádra, hennan merített ahhoz erkölcsi alapot, hogy a falusi korcsmárosok tisztességére a könyvemű rágalom fütykösével sujtson le, arról nem nyilatkozott a titkár ur, hanem csak támadott, sértett tisztességet, becsületet, dörgött megbízhatatlanságról, nyilvánvaló visszaélésekről és hasonló általánosított vádakról, azután pedig a tetszés moráljának elcsúsztatásával kivágta a javaslati rezet: az illetékes rösszort miniszterekhez kell fordulnunk azzal az indítvánnyal, hogy a falusi korcsmárosok méregfogát kitorjűnk. Nem szabad tűrni, hogy ők árusítsák a munkás-pálinkát, mert titkos sугallat zengi bennem, hogy csalni fognak, visszaélnék.

És mivel a jövőbe látó titkár urnak nem csak az fáj, hogy sanda gyanuja bevállik és a falusi korcsmárosok visszaélnék, hanem az is, hogy a falusi korcsmárosok egyáltalán élnek, hát előállott az indítvánnyal, hogy a munkás-pálinka árusítását az italmérsi joggal bíró falusi szövetkezetekre kell bízni. Ezek a tizenhárom próbás becsületesség címével felruházott szövetkezetek biztosítékot nyújtanak arra, hogy galád falusi korcsmárosok nem fogják lefőlnözi a munkás szeszt.

A titkári dörgedelem, mely a falusi korcsmárosok fejére átkot szórt és áldást hintett a derék italmérsi szövetkezetekre, könnyekig meghatotta az Omge igazgatóválasztmá-

nyát és ez úgy határozott, ahogy Mutschenbacher áhitotta.

Nem firtatjuk, hogyan e falusi korcsmáros-pogromot hirdető felindulás, — bár talán nem volna érdektelen és tanulság nélkül való, ha ezt tennék — és csupán azt a kérdést tesszük fel az agrár érdekek hű csatlósaihoz: mit szólnának a falusi korcsmáros testületi feljelentéséhez? Mivel okoknál meg ledér könyvenhívósággal hozott megbélyegző határozatukat és legelső sorban dr. Mutschenbacher titkár ur lelkiismeretében nem okozta-e vonalazavart, ha könyvelmién szélnek eresztett vádaskodásáért és azért, hogy a falusi korcsmárosok lóhérának szerepére vállalkozott, a törvény elé kellene állania?

Nem kis csodálkozást ébreszt bennünk az sem, hogy amikor a magyar vendéglősöket és korcsmárosokat ily súlyos támadás éri, nem jelentkeznek a vendéglős és korcsmáros ipar vezérifiai?

Vendéglős-ipar

Maximálás és étlapki-függesztés Brassóban

Több ízben fejtettük ki már véleményünket az ételárak maximálásáról és arról a rendeletről, mely az étlapki-függesztést kötelezően ráparancsolja a vendéglősökre. Meggyőző érveket igyekeztünk sorakoztatni amellett, hogy az ételárakat maximáló rendeletek mennyire figyelmen kívül hagyják a vendéglősök jogos egzisztenciális érdekeit és a beszerzési árviszonyok milyen ignorálásával születtek meg.

Rámutattunk arra is, hogy az étlapki-függesztés milyen lehetetlen és torz rendelkezés, minő terhetek és céltalan kellemetlenségeket ró az egyéb háborús bajok alatt görnyedező vendéglősiparra.

Hogy ezuttal újból visszatérünk ezekre a balkezes rendelkezésekre, azt egy újsághír kapcsán tesszük, mely közli, hogy Brassó város tanácsa az összes éttermekre nézve maximálta az ételárakat és elrendelte, hogy az árjegyzéket mindenütt

feltűnő helyen függeszék ki. A vendéglősök — számol be a hír — nincsenek meglegedve a maximálással, kiüldöttséget menesztettek az alispánhoz és kérték, hogy a maximálási rendeletet vegyen revízió alá, mert különben kénytelenek lennének üzleteiket bezárni.

Teljesen értjük Brassó város dérek vendéglősének felzudulását a városi tanács rendelkezése ellen. Brassó — amint ezt jó mindannyian tudjuk — végigszenvedte a románindulás minden szomorú pusztítását. Brassó csatatér volt, ahol a háború ütötte sebek még természetesen nem is gyógyulhattak be. És ebben a lábadozó Brassóban, ahol még csak most kezd talpra állani ipar és kereskedelem, a városi tanácsnak az az első gondja, hogy lehetetlen ármaximálással, ármaximumok kaptajával és étlapki-függesztéssel sajnárgassa a háborús sebektől vérző brassói vendéglősipart.

Nem is szorul bő magyarázatra, — nem is tesszük ezt — hogy ez a rendelkezés megcsufolása a szociális érzsnek. Az új miniszterelnöknek, akiről szárnyra kapott a hír, hogy érkeze van a szociális bajok iránt, bizonyára nem kerüli el majd figyelmét ez a brassói eset, mely szomorúan dokumentálja, hogy egyes városi tanácsoknak és fórumoknak még a háború leckéje sem nyitotta meg az értelmét.

Kísért a sörközpont

Magyarország jogilag nevezhető a „központok központjára”. Nálunk az első és legfőbb elv minden, még a semmit is központosítani. Ha van központ, van minden, mert a központ a legfőbb jó — vallják azok az illetékes tényezők, melyek hajnaltól estig és visszavajudva verejtékezik a legváltozatosabb központok terveit. A szervezés, a mizériák szanálása, érelyes munka, — az nálunk nem számít, mert a „központ” olyan takaró, ami mindent elfed, bűt, bajt, örömet és a központ paplana alól nem látszik ki a vendéglős iparnak sorvado

teste, melyet ily módon vélnék életre boldogítani.

A központi tervek díszes sorozatában a legujabb: a sörközpont terve, meg mint a jámbor embereket ringató hazajáró kísértet, nem először rémítgeti a könnyen hívőket. Volt már szerencsénk e tervhez többször és mindannyiszor komoly bosszúsággal gondoltunk arra, hogy ezt az életképtelen és kártékony gondolatot tényleg megvalósítsák a szegény és mostoha sorban küzködő magyar hamupipőke-ipar, a magyar vendéglős-ipar rovására. Minden egyes alkalommal azzal nyugtattuk meg azonban magunkat, hogy ez a torz eszme mégsem öltözik majd e valóság köntösébe, mert hiszen olyan neveltséges és egyben szomorú gondolat a sörhiányt, a kormányt az ez a bűnét megközpontolni. Ám az idők mulásával tapasztalatok keserű gazdagsága kloktatott bennünket arra, hogy nincs semmi új és lehetetlen a háborus nap alatt és így egy szép napon arra virradhat a magyar vendéglősipar, hogy a sörközpont spanyolcsizmáját húzták a lábára, melyről kormányrendeletek unostalan le akarják verni.

A falra festett központi ördög most újból kísért és bár az illetékes szakkörök azt mondják: nincs szó róla, mégis el a gyanunk, hogy igen is van róla szó, csak a torz terv egyelőre véka alatt lapul, hogy egy váratlan pillanatban napvilágra merészkedjék. Hasonló meglepetésekre bőven vannak példák. Tessék csak visszamlékezni a fatermelők esetére, akik nem is álmodtak központról és mégis lecsapott rájuk a meglepetés a központ formájában.

Jellemző a magyar viszonyokra, hogy éppen most, amikor Ausztria memorandum készül a központok ellen, nálunk új központ réme kísért.

Új kormányt kaptunk, megújuló reménnyel bizakodunk tehát abban, hogy Eszterházy Móric gróf, az újdonsült miniszterelnök, akit szociális érzékű államférfiúnak mondanak, nem követi azt a csapást, melyen elődje botorkált a magyar vendéglős-ipar nem kis szomorúságára és be fogja látni, hogy nem központ kell az agyonsanyargatott magyar vendéglősiparnak, hanem több jóindulat és legelső sorban: árpa a sörgyáraknak.

A borár szabályozása. A bécsi gazdasági kémiai kísérleti állomás borszakértő bizottsága állítog beható tanácskozás után Alsó-Ausztriában egy hektoliter közepes minőségű (Mittelwein) bornak árát 300 koronára javasolta megállapítani. Minőségű borok, illetve jobb vidékekről származó bor árát drágábbra, esetleg jobb minőségűt pedig olcsóbbra kell megszabni. A kis- és nagykereskedők kellő ártöbbletet számíthatnak föl. A magyar bortermelőeknek a véleménye a fenti bíráll, hogy az állítólagos bécsi javaslat mögött, ha valóban megtétt, — az osztrák borkereskedelem, sejtethető, amely magyarországi borelvételi üzleteit kedvező áralapon szeretné lebonyolítani.

Németországban maxímálják a bor árakat. A bornak eddig kivételes helyzete volt a világháborúban. Azon á címen, hogy nem elsőrendű fogyasztási cikk, Németországban sem maxímálják eddig az árát és a bor értéke lassanként olyannyira megnőtt, hogy a fogyasztási cikkből fényezésű cikk lett. Bort inni magasabb rendű luxusszámba megy és most, amidőn a derék németeknek a sör fogyasztását is korlátozták, ráirányozódott az illetékesek figyelmére a borra, amelyről még a költők bordalaiból tudták, hogy nem éppen megvetendő ital és méltó arra, hogy a népszerű sör mellé helyeztesék vigasztalóul, Bort ugyanis részben a rengeteg sörfogyasztás és a magas árak miatt keveset ittak manapság Németországban és nem egy olyan német ember akad, aki, ámbár nem antialkoholista, a bort csak a bordalekből ismeri. Most ez nyilvánvalóan meg fog változni. Az egyes német államok, köztük Bajorország helygymnizsteriuma, már dolgoznak azon a tervezeten, amely maxímál fogja a borárakat. Ez természetesen élenk mozgalmat keltett a német vinellérek és borkereskedők, továbbá a vendéglősök és fogyasztók körében. Mindegyik más és más érzelimmel várja a bekövetkezendő intézkedéseket. Egyesek ellenzik, más érdeklők, főként pedig a fogyasztók, természetesen az ár maxímálása mellett foglalnak állást. Egy kis nehézség mutatkozik a borfajták ár-

nak megszabásánál, de azért a nehézségek nem áthidalhatatlanok, amennyiben majd a bor nemse anyagának százalék-aránya szerint állapítják meg az árakat s ezenkívül az egyes vidékek nemes borfajtáinak külön értékét szintén tekintetbe fogják venni. A borárak maxímálása előreláthatólag már a legközelebbi jövőben megvalósul s ezzel lehetővé válik, hogy a szegényebb néposztályok is tirthető árak mellett fogyasztassanak kisebb mennyiségben bort.

Italmérési-ügyek

A pénzügyőr

Nem a legjobb barátja a pénzügyőr az italmérőnek. Ezt még maguk a pénzügyőrök sem állítják, mert hiszen arra vannak látva, hogy az italmérő ellenőrzik. Kétségtelennek tartjuk azt a jogát az államnak, hogy az italmérőt ellenőriztesse s az államnak ehhez a jogához nines is egyetlen szavuk sem.

De — sajnos — az ellenőrzésnek is vannak különböző fokozatai. Van jeges, becsület ellenőrzés és van olyan, amely már tulkapásba megy át. Különösen fennáll ez a mí-pénzügyőrségünkél, ahol horribilis jutalom egyenesen arra csábítja ennek a különben derék és intakt testületnek egyes tagjait, hogy minél nagyobb mértékben zaklassák az ellenőrzésik jogkörébe utalt italmérő közönséget.

Hogy ezeket az anomáliákat ha meg nem szüntethetjük is — a minimura redukálhassuk; az italmérő közönség érdekében megnyitottuk ezt a rovatot, amelynek vezetésére sikerült megnyernünk azon embert, aki közel két évtizedes pénzügyi szakutadást ajánlja föl az Országos Vendéglősújság olvasóközönsége javára. Alapos ismerője a pénzügyi törvényeknek és szabályoknak és így e legnagyobb őszinteséggel átálunk

lapunk e rovatát az Országos Vendéglősújság hálás olvasó közönségének szives figyelmébe.

Miért büntet a pénzügyőr.

Nemcsak a laikus publikumnak, de az érdekelt szakkörök nagy részének sines tudomása arról, hogy miért büntet oly gyakran és oly horribilis mértékben a pénzügyőr. Azért, mert száz korona bírságból nyolevanhárom korona és 39 fillér a teljelőt pénzügyi közeget illeti meg egy 1842-ből származó harmincad hivatali utasítás szerint.

Csak természetes dolog tehát, hogy ez a horribilis jutalom fokozottabb tevékenységre és sokszor indokolatlan zaklatásra csábítja a pénzügyőroinket. Ez az oka annak, hogy a pénzügyőrség a legtöbb esetben, a törvény, vagy szabályrendeletek be nem tartása miatt a szó szoros értelmében agyonbünteti azt az italmérő közönséget, amely nem ismeri, de nem is ismerheti a rengeteg sok törvényt, de még ha ismerné is, akkor is könnyen eltévedhetne azok rakirtozatos labirintusában.

Ezt a nehéz helyzetet azután alaposan ki is használják a pénzügyőrök; mert hiszen ők csak egy hatod részben szolgájják az állam érdekeit, míg öt hatod részben a saját érdekeiket tartják szemelőtt. A szegény adózó félnek — az italmérőnek — nem elég így a maga szerfele baja; de örökösen rettegnie kell e pénzügyőrtől, akiről nem tudhatja, hogy mikor toppan be üzletében és mikor huza rá az italmérési törvények vagy szabályrendeletek tömkelegének egyik nem ismert paragrafusát. A pénzügyőr mindenáron azon van, hogy agynevesselt *ténylérést* vegyen fel, amelynek alapján a büntetés lefolyik és így megkapja a maga 83%-át mint törvényes jutalékot. Ez azonban az italmérőkre nézve nemcsak anyagi és erkölcsi károsodást jelent, hanem egyenesen existenciájunkra tör, mert a fokozatosan nagyobbodó pénzbüntetések végső következménye az engedély elvonása.

Emészttést elősegítő nyálkoldó savközömbösítő

MATTONI

GISSHÜBLER

TISZTA TERMÉSZETES ALKALIAS SAVANYUVIZE.

Legjobb asztali és üdítő ital

MATTONI HENRIK
VI., TERÉZ-KÖRUT 37. SZ.

Esztünk ágában sincs, hogy a pénzügyi intézményt lekiérsényeljük, vagy megbántuk. De mint minden téren, itt is lehetnek tulbulzó közegek, akiket csábit a 83 százaléknál jutalom és a törvény és szabályrendeletek paragrafusait nem ismerő italmérőt sokszor belevizik a meg nem érdemelt büntetésbe.

Hogy olvasóközönségünk ez ellen védekezhessek, lapunk e rovatának vezetője szivesen szolgál mindenkinek tanácsal, ha a pénzügyorséggel összeitkőzésbe jut. A pénzügyi közegek — ha valakit meg akar büntetni — minden esetben köteles a helyszínen tényleírást felvenni, a melyben a vád és a vádlott védekezésé szó szerint felveendő. A vádlott fél kívánságára köteles a pénzügyör a tényleírás hiteles másolatát a félnek ugyanakkor kiszolgáltatni.

Okosan teszi tehát mindenki, ha a tényleírás másolatát — törvényadta jogánál fogva — követeli és ha azt legkevesebbé jogosulatlanok tartja, vagy a szabályokkal nincs tisztában; küldje be nekünk s rovatvezetők mindig készségesen áll mindenkinek szolgálatára abban a tekintetben, hogy a tárgyaláson milyen álláspont foglaljon el és miként védekezzen.

Az elért eredményeket is mindig közölni fogjuk lapunkban.

Ásványvizekről

Szikvíz- és ásványvízadó. Most érkezett le Nagyváradra a kormány jóváhagyása a városnak a szikvíz- és ásványvízadóról szóló módosított szabályrendeletére vonatkozólag. — Minden ásványvízes líveg után öt fillér, a szikvízes lívegek után félliterig három fillér, egy literig öt fillér, azután minden félliter után még három fillér városi illetéket kell felizetni. A nagykereskedőknek havi elszámolást engedhet a város, a gyárosokkal pedig általában átlapodhatik meg.

Felkérjük lapunk barátait és előfizetőit, hogy minket a vendéglős és korszmáros iparban előforduló összes változásokról és közérdeklő hírekről értesíteni sziveskedjenek.

Törley Józsefné százezer koronás alapítványa

rcnél maradandóbb emléket állított nevének öz. csantavéri Törley Józsefné, született Székasi Sacelláry Irén. A miniszterelnökkel ugyanis levélben közölte, hogy százezer koronás alapítványt tesz a „haza védelmében rokkantát vagy keresetképtelenné vált szegénysorsú családfejtartók” részére. A nemeslelkű uriaszónynak e példaadó adományá nem az első, mely nevét a közjótékonyaság terén emlékeztetéssé teszi. Törley Józsefné már több alkalommal megmutatta, hogy kiváltságos helyzetében is átérzi a jótételek önmagában rejlő lelki jutalmát és nála a szenvedés és nyomor enyhítése benső kényszer hatása alatt történik. E legújabb adományával, melynek bőkezűsége lélekemelően szép cselekedet, ismét tanúbizonyosságát szolgáltatta annak, hogy szíve együttérez a háboru alatt vértó országá ama névelten hőseivel, akik a esatateren és a polgári fronton harcolnak a szebb és boldogabb magyar jövőnd biztos alapjaiért. A háboru folyamata alatt sok rideg önzés és szeretetlenség vetődött felszínre és így körülmények között az erendő emberi jószágba és irgalmas-szívűségebe vetett hitünknek acélozzák meg azok a nemes példaadások, melyek sorában Törley Józsefné neve is ragyogni fog, hirdetőn a magyar nők ki nem apadó áldozatkészségét.

A magyar közelében oly tiszta hangzású és becsült Törley névnek új fényt adó adományával a következőképen hangzik:

Nagyemléksúgi Miniszterelnök Ur!
Kegyelmes Uram!

Az immár három éve dúló háborúnak egyik legsúlyosabb és egyben legjelentőségteljesebb — magyar nemzetünk jövőjét és fentmaradását

tekintve, egyik legvésezebb következménye azon emberanyag vesztésé, melyet hazánk védelme szempontjából kellett és kell még mai nap is hoznunk.

Igen természetes, hogy eme rendkívüli veszteségekkel szemben az állam legközlebbi sűrűs feladatát kell hogy képezze oly intézmények, életviszonyok és körülmények létesítése, melyek a természetes halandóságot a lehető legszűkebb határok közé szorítják és nemzetünk életéjét fokozni képesek, de igazi eredmény csakis ugy érhető el, ha magyar nemzetünk minden egyes tagja, hazánk iránti szeretettől áthatva, a lekében élő hittel és buzgalommal működik közre eme nehéz feladat megoldásában.

Ez eszmétől vezéreltetve hazám iránt tartozó kötelességemnek óhajtok eleget tenni akkor, midőn százezer koronás alapítványomat Nagyméltóságodnak tisztelettel bejelentem és annak szives elfogadását kérem.

Tudom, ismerem és boldog részese vagyok ama lebilincselő érzésnek, ama csodálatos vonzerőnek, melyet a magyar haza, a magyar föld min- en egyes hoptolgára gyakorol „a nagy világon e kívül, ninesen szá- munkra hely”, ezt a helyet, ezt a földet megtartani és annak rőgjéből az arra érdemeseket részesíteni: alapítványom célja.

Óhajom az, hogy a mellékelve esatolt egyszázézer koronás hadikölcsön 6 százalékos kamatján, vagyis haterzer koronáért földek vásároltassanak, lehetőségig nemzetiségi vidéken s ez egészében évente első sorban a haza védelmében rokkantát, vagy keresetképtelenné vált ély szegénysorsú családfejtartók részére adományoztassék örökös tulajdonjoggal a magyar kormány mindenkori belügyminisztere által, által, ki háromnál több gyermekkel bír, büntetlen előéletű, magyar ajku és magyar állampolgár.

Ugy hiszem, hogy a háboru utáni szociális nehézségek leküzdésére egy porszemmel hozzájárulhatok ezuton

elsőrendű természetes, szénsavdus asztali gyógyvíz.

Főraklár: Péczely Antal ásványvíz-nagykereskedő
Budapest, II. ker., Margit-körut 50-52. szám.
Telefon: 40-97. ☐ Telefon: 40-97.

SAVANYÚVIZ

s ha a hangos szavak helyett követőim akadnak azok részéről is, kik oly előszeretettel szállanak síkra a nép érdekében, nem kételkedem, sőt bízom egy szebb, tartalmasabb, munkásabb és megértőbb jövőben.

Midőn még arra kérem Nagyméltóságodat, hogy ezen alapítványom özv. csantavéri Törley Józsefné „Zita királyné” alapítványa címének legfelsőbb helyen való engedélyezését kieszközlőni kegyeskedjék, vagyok Nagyméltóságodnak kiváló tiszteletem nyilvánítása mellett kész hűve:

Özv. Csantavéri Törley Józsefné szül. Sacellary Irén de Szekas.

Szakácsművészet

Burgonyatorta Köves módra.

28 deka burgonya, 5 tojás, 14 deka cukor, fél citrom, 7 deka mandula, 1 kávéskanál dr. Oetker-féle sütőpor, 1 esonag dr. Oetker-féle vanília-cukor, vaj, liszt. — Készítési mód: 28 deka előző napon főzött és hámozott burgonyát megreszeljük, 2 órára szellős helyre tesszük; 5 tojás sárgáját, 14 deka cukrot, fél citromot megszelve habosra keverjük; 5 deka füstölt mandula, 5 tojás felhárnyából vert hab, végül a 28 deka reszelt burgonyát a kávéskanál dr. Oetker-féle sütőporral jól összekeverjük. A tortakeveréket vajjal megkent és burgonyaliszttal megszórott formába helyezzük, azonnal a sütőbe tesszük. A torta közepes tűznél sütendő, még meleg állapotban cukor dr. Oetker-vanília cukorkeverékkel behintendő.

Zöldborsó Andrássy módra.

Kell hozzá: 2 liter apró cukorborsó, 6 darab apró mogyorólagyna (új hagyma), 1 kisebb szép fejes saláta, 15 gramm só, 5 gramm cukor, 6 deka vaj, egy késhegynyi liszt és egy pohár víz. Olvasszunk fel 4 deka vajat, tegyük bele a zöldborsót, me-

téljük fel a salátát, adjuk hozzá az apró hagymával együtt, fődjük be és tegyük a nyílt tűzre néhány pillanatra, öntsük rá a vizet és sót, pároljuk 15 percig, keverjük hozzá a cukrot és pároljuk, míg a zöldborsó meg nem puhul, olvasszuk fel a hátramaradt 2 deka vajat, keverjük bele a lisztet és egyesítsük a zöldborsóval.

Felfújt burgonya Gambrinus módra.

Hámozott egyenlő nagyságú burgonyát vágjunk fel fél centiméter vastag egyenlő szeletekre. Kiolvastott zsirt, kellő mennyiségűt, hogy a burgonyaszleteket bőségesen ellepje, hevítsük körülbelül 60 fokra, tehát nem nagyon melegre, tegyük bele gyorsan és egyenként, a burgonyaszleteket rázzuk és mozgassuk az edényt folytonosan és 5–8 perc alatt hevítsük 100 fokra. Ekkor már észrevehetjük, hogy a burgonyaszletek a felszinen uszkálnak, mozgassuk tehát szaporán az edényt még 3–4 percig és ha a szeletek apró hólyagocskák támadnak, akkor vegyük ki a zsírból. De óvatosan, hogy meg ne sértsük a szeleteket, különben nem fújdnak fel. Hevítsük a zsirt most addig, míg elkezd füstölni, tegyük bele egyszerre a burgonyaszleteket, melyek egy pillanat alatt felfúvódnak, pirítsuk ropogósa és sózzuk meg.

Husnemüekről

Sertés-kereskedés a pályaudvarokon. A bécsi rendőrség az utóbbi időben nagy buzgósággal érdeklődött a vásáron kívül hozott sertés-mennyiségek sorsa iránt és kiderítette, hogy az elsőrangú bécsi vendéglők közvetlenül a pályaudvarokon összeszedték a beérkezett sertéseket, úgy, hogy számos hentes kénytelen volt üzletét bezárni, mert áruhoz nem juthatott, holt a nagy vendéglőkben sertés-hus minidig volt. Nyilvánvalóan tetszett, hogy a nagyvendéglősök a sertéseket vagy

sertés-hus valósággal elfogdosták a pályaudvarokon és érettek aránytalanul magas árakat fizettek. A rendőrség rászárta azt derítette ki, hogy Alsó-Ausztriából sertés-kereskedők hoztak ugyan Bécsbe sertéseket, de a vásár érintése nélkül már a pályaudvarokon igyekeztek rajtuk tuladni. A vevők a nagyvendéglősök voltak, akik közül a Ferenc József-pályaudvaron és a Nordbahnhofnál többet megfigyeltek.

A sertés ára a horvát piacon. Zágrábról jelentik: A sertés ára a legutóbbi horvátországi állatvásárokon a következőképpen alakult: Modrus Fiume, Zágráb, Pozsega, Verőce és Szerém megyékben 5.00—6.80, Lika-Kruba és Varasd megyékben 5.50—6.80, Belovár, Kőrös megyékben 5.40—6.80 korona kilogrammonként, élőszulban.

Városi lakosok sertés-hizlalása. Németországban nagy propagandát csinálnak, hogy a városi lakosság hizlaljon magának odahaza egy-két sertést. Félíg érett, 90—100 fontos sertést Németországban átlag 130 márkáért lehet venni, etetésre és gondozásra, száz napot számítva, ennek költsége 1200 márká, szállítási költség, biztosítási díj 20 márká, vágóhídi díj, feldolgozás költsége 25 márká. Összesen 270 márkába kerülne az egyéni sertés, melyből leoleése után 170 fontnyi zsir, szalonna, hus stb. nyerhető, úgy hogy fontja 1.50 márkába jönne, ami a mai viszonyok között igen előnyösnek mondható.

T. előfizetőinkhez!

Tisztelettel értesítjük t. előfizetőinket, hogy — méltányolva a t. előfizetőink elfoglaltságát — az előfizetések megújítását ezenül postai megbízás útján fogjuk beszédelni. Természetes, hogy ezen intézkedésünk nem vonatkozik az újonnan belépő előfizetőkre.

Tisztelettel

Országos Vendéglős Újság kiadóhivatala.

Pezsgődugót használtat, de nem töröltet **40 fillérért veszünk** drb.-ként előzetes érdeklődés nélkül utánvétellel.

UJ PALACKDUGÓT minták előzetes beküldése mellett a legmagasabb árban veszünk.

FROMMER TESTVÉREK VI., Teréz-körút 23. szám

Határozás. Reinprecht Alajos a vendégfős ipar egyik régi cszopos tagja, a budapesti Fiume szálló tulajdonosa 74 éves korában meghalt. Temetése e hó 10-én volt a farkasréti temető halottas házában. A temetés nagy és előkelő közönség jelent meg, mely számos koszorút helyezett a meghaldogult sírlára.

A pincérek bérmozgalma. Két hét elzölt a pincérek szakgyülése elhatározta, hogy a kávéházi, vendégfői és szállodai alkalmazottak a mai nehéz megélhetési viszonyokhoz nem illő munkabérik javítása érdekében mozgalmat indítanak. A szakgyűlés, melyen a nem tisztán szakmabeli személyzet képviselői is résztvettek, kimondotta, hogy július 1-től kezdve a kávéházi pincérek hetibére 15 koronáról 24 koronára emeltesék, a vendégfői ételholdók pedig 12 koronáról 20 koronára koronára. Határozta a segédszemélyzet bérkívánalmi dolgában is és általában ugy döntöttek, hogy a borralvalóval dolgozó munkások bére 60% kal, a segédmunkásoké (kávéfőző, felirónó, takarítónó, tüzeléngy stb.) 30%-kal emelendő. A kitanult pikolók heti bérét 10 K-ban állapították meg. A mennyiben a pincérség követelése nem teljesíthető, munkabérszűntés következik, de nem általánosságban, hanem csak ott, a hol a javítást meg nem kapják.

A Vendégfői és Éttermi Alkalmazottak Országos Szövetsége e határozatáról értesítette a kávéoskat és a vendégfősöket. A kávéipartársulat már foglalkozott is a kérdéssel és némi csekély béremelést el is határozott. Még pedig a pincérek részére heti öt korona javítást, a többi személyzet részére három-négy koronát. A vendégfősök valószínűleg holnapai közgyűlésükön foglalkoznak a szövetség átiratival. A pincérek tegnap két újabb szakgyűlést tartottak és egyhangúlag elítélték a kávéoskat elhatározását. Kimondták, hogy szigorúan ragaszkodnak eredeti álláspontjukhoz. A pincérszövetséghez érkezett jelentések szerint eddig már vagy 8-10 kávé és ötvennél több vendégfős eleget tett a pincérek bérkvetelésének.

Cukorkiosztás gyümölcsbefőzéshez. Az Országos Közélelmészeti Hivatal értesítette a hatóságokat, hogy gyümölcsfőzés céljaira 220 wagon cukrot bocsátást ezidén a háztartások részére. Kávéházak, cukrászok,

iparosok stb. befőzésre szükséges cukrot a háztartások számára kitalált mennyiségekben nem igényelhetnek. Kizárólag csakis azok a családok háztartásai kaphatnak gyümölcsbefőzésre cukrot, melyek kétségkívül gyümölcsbefőzési célokra igénylik a cukrot. A befőzésre utáni időben állandó ellenőrzést fognak gyakorolni arra nézve, hogy a kitalált cukrot tényleg befőzési célokra használják-e fel a háztartások. A visszaélőkkel szemben büntető eljárást fognak folytatni.

Burgonya lisztgyére. Szombatban hivatalos kommunikében tudatta a tanács, hogy nincsen burgonya, vagy legalább, hogy nem biztos, hogy van. A budapesti közönség nem nagy örömmel vette a szíves értesítést, de belenyugodott a változathatlanba. Hétfőn reggelre azonban újabb meglepetést érte a piacon a háziasszonyok. Az élelmiszerbódékon ugyanilyen hangos feliratok hirdették, hogy van burgonya, de csak kenyérgyegy ellenében. Husz dekát képviselő kenyérgyegy ellenében az élelmiszerüzem egy kiló burgonyát szolgáltat ki. A burgonyagyegy nem számít. Azért nem adnak semmit. Hát ez mi? — álltak meg bámulva az emberek. Nem volt módunkban már illetékes információt szerezni ebben a kérdésben, de szóval kell tenni a kérdést, a közönség az újítást nagy elenszenyvel fogadta. Ugy érezzük, sok igazsága van a közönségnek, amely ugyis száikén kap kenyeret. Most pedig még ezt a kis kenyéradagot is megrovíditják a burgonyának nevezett kenyérpótlékkal, amelynek kisebb a tápértéke, mint a kenyéré. Az a körülmény, hogy nincsen burgonya, semmiesetre sem lehet ok arra, hogy a kenyérünket is megrovíditják.

Nagy szállodai tranzakció. Az igen szép parkban fekvő abbáziai Quisisana szállót a napokban megvette egy fiumei konzorcium, mely az Adria tengerhajózási társasághoz és egy helybeli magyar bankfiókhoz közelálló 10-12 tagból áll. A vételár 600.000 korona, a mi igen előnyösnek mondható. A vevők a szálloda átvételére részvénytársaságot szándékoznak alapítani.

A petroleum készletek. A nyersolajkontingent, melyet a magyar finomított Galicijából kapnak, az osztrák és a magyar kormány közt létrejött meg egyezés értelmében megállapították. A nyersolajkészletek most nem bőségesek; mindazonáltal a fogyasztás ellátása nem itközki nagyobb nehézségekbe. Csak a vi-

lágító petroleum fogyasztását korlátozzák a nyáron át, hogy az őszi és évi téli hónapokra készleteket gyűjtsenek. Altalában arra lehet számítani, hogy Monarchia és Németország szükséglete fedezve lesz, amál is inkább, minthogy a román petróleumforrások retablirózása kielégítően folyik és a termelés állandóan növekszik.

Osztrák gyanusítás a magyar sör- ipar ellen. Az osztrák sörpar körében elterjedt hír szerint a sörpar részére való idej nyersanyag kiutalását már kombinációba vették. Az osztrák sörpar körében ez a hír meglegedést keltett, mert tudni vélik, hogy a magyar gyárak most is eléggé el vannak látva áruval, a mit ezek a sörkivitel fokozására használnak föl. Az osztrákok szerint egyes magyar gyárak azzal a tervvel is foglalkoznak, hogy a határokon teljes eszöndben új sörgyárat építenek, hogy fogyasztóterületük más országokban is növelhessék. E hír kapcsán, felhívjuk a kormány figyelmét arra, hogy az osztrákoknak az idej áru kiutalásánál ne legyen nagyon bőkezű. Szolgáljon intő példának az elmúlt évi tapasztalat, amikor jó magyar árpából készült „sörkutyvalékot” becsesempészték hozzánk. A magyar vendégfős és korszmáros iparunk nagy érdeke, hogy a magyar sörgyárak kellő mennyiségű árpát kaphjanak, mert csak ez által látják némileg is biztosítva a megélhetésüket.

A Hotel Meteor szálloda r.-t. 1916-ban 103.448 korona (az előző évben 104.228 K) 600.000 K-ra emelte fel. Az elővételi jog július 5-ig gyakorolható.

Az Arany Bika r.-t. (Debreczen) közelebb tartandó közgyűlésén az alaptőkét 1 millió K-ról 4.600.000 K-ra emlei föl.

A Savoy-szálloda r.-t. 1916. dec. 31-én lezart második üzletévi mérlegében 175.877 (125.357) K üzemi jövedelmét mutat ki, amiből a tiszta nyereség 66.254 K, szeptember az előző évi 31.874 K-val. Az alaptöke 60.000 korona.

Kérelem a t. Előfizetőinkhez!

Minthogy lapunk a nagyközönség is szívesen olvassa, kérjük a t. előfizetőinket, függesszék ki lapunk helyiségükben. — Igéretet teszünk, hogy békeidőben el fogjuk látni előfizetőinket megfelelő újságtartóval.

TOKAJI COGNAC
A LEGJOBB

Első Tokaji Cognacgyár
Központi iroda:
Budapest, Frangepán-u. 12

Arbózá

A nő

A mi társadalmi berendezkedésünk rendje szerint a férfi — mint az erősebb nem — van hivatva az élet gondjainak viselésére a megélhetés, a jólét előfeltételeinek kiküzdésére, a munkára, a harcra. A nő hivatása, hogy e küzdelemben a férfi mellé álljon és támogatja — szeretettel, ahogy a férfi otthonát kedvesé, ahol kipihenje a fáradalmakat, felidőljön, elfelejtse az élet harcainak keserűségét, a csalódásokat, a méltatlanságokat. Simitsa el gyöngéd kezekkel a férfi homlokáról a gond redőt, törilje le a küzdés verejtékét, lelke finomságával, kedélyével, nemes gyöngédségével tegye széppé a férfi számára az életet,

a férfi életét, aki küzd, dolgozik, harcol helyette, érte.

De az utóbbi idők a nő társadalmi helyzetét is megváltoztatták, a megélhetési viszonyok rosszabbakká lettek, az élet kihívta a nőt kedves, derűs otthonából, beledobta a küzdelembe, a harcba, hogy ő is verejtéke munkájával keresse meg a mindennapi kenyerét. Már nem gyöngéd ápolója a férfi lelkének, nem lelke az otthonnak, hanem munkatársa.

És a háború, a szükséges teljes mértékben sorompóba állította a nő munkaképességét, munkabírását, erejét. Teret nyitott a nő érvényesülésének, nagyszerű lendülettel vitte előre a feminizmust.

Bár merre nézünk, ott találjuk a szorgalmas női munkást, látjuk, mint igyekeznek, hogy a kívánalmaknak megfeleljenek, hogy a munkaképesséjükkel szemben megnyilvánuló alaptalanelőítéletet legyőzzék, hogy pótolják a haza védelmére elvont és a hősi küzdelemben elvesztett férfi munkaerőt, hogy küzdjenek a hazá-

ért, hogy védelmezzék, mentsek meg a hont. Hogy mit jelent a hont védelmében a nő, ennek legszebb tanúsága a királyi elismerés, a királyi hála és köszönet.

Tiszteljük és becsüljük meg a női munkát és ne felejtjük el, hogy a nő nemcsak idejét, tudását, tehetségét, erejét adja oda akkor, mikor az élet-küzdelem magára vállalja, hanem feláldozza legdrágább kincsét, nőieségét.

Mert a nő, aki odaadja a haza védelmére az utolsó, vagy egyetlen fiát is, aki háborgás nélkül, nemes odaadással engedi a nagy bizonytalanság útjára élete párját, urát, emberét, nem merül el a mérhetetlen fájdalomban, visszafojtja a sóhajt, a panaszt, letörli a könnyeket és felveszi a munka árván maradt eszközeit, oda áll a férfi helyére küzdeni az élettel, dolgozni övéért, a megélhetésért, a boldogulásért, a jövőért.

Kedvesek a szép női kezek, de a dolgozó női kéz drága, becses, tiszteltreméltó, szent!

Regény

A fehér asztal

— Elbeszélés —

Irtá: Szomaházy István

Azt hittem, hogy most végre ki fog törni belőle a visszafojtott sírás, de nem ez történt: Hermin fölkapta az összehorzott fejét, a szemé csillogott az izgatottságtól, aztán egyszerre hangosan elcagagta magát:

— Szamár vagy, fiam, — szólott. — azt mondom neked, hogy szamár vagy... Hát te azt hiszed, hogy ez a skandalum árt neked?... Magam intézkedem, hogy a lapok megírják a dolgot, s akkor holnapután egész Budapest rólam fog beszélni... Még sokáig nem lesz nekem anyai pénzem, hogy ezt a nagyszerű reklámot megfizethessem...

Ki a nagyvilágba!

Az előbbi lapokon kissé könnyelműbbnek festettem magam, mint a milyen tulajdonképp voltam s öszintén beismertem, hogy néha-néha bizony rátertem a korhely életre is; hajnaljárt, mikor az üzletet bezártuk, mi, pikkolók még betértünk valamikülvárosi kávéházba, ahol kártyáztunk, szivaroztunk s unott arccal beszélgettünk az asszonyokról is. Aki ezt olvasta, azt hihetné, hogy én efféle erkölcsi alap nélkül lézengök kis csirkéfogó voltam, akinek egyben

sem járt az esze, mint a korhelységem, meg a pénzparárláson... Pedig nem így volt, bennem alapjában több komolyság lakozott, mint sok felnőtt emberben s akárhányszor megtörtént, hogy kora reggel, mikor légmentesen bezárt ablakaim mögött pihenőre tértem, így szóltam magamban, miközben keserves lelkiüdalás fogott el:

— Alválok és gonosz fickó vagy, aki ugyancsak nem érdeimked meg, hogy ilyen jól megy a sorod... Őz-vagy anyád, kicsike testvéreid vannak, — és te piszkos kávéházakban züllés, ahelyett, hogy a jövőre gondólnál...

Ilyenkor sirva fordultam a fal felé s másnap reggel megfeszítvén, nemes szándékokkal eltelve nyitottam föl a szememet. Komolyan felöltözököttem s odabenn az étteremben szerényen megkérdeztem a főpincért:

— Nem tudna valakit, Wagner ur, aki engem a francia nyelvre megtanítana?

A főpincér csodálkozva nézett rám. — Miért akarsz franciául tanulni? — kérdezte tőlem.

— Mert nem az a szándékom, hogy örökösen itthon maradjak... Be akarom járni a világot, hogy lássak, tanuljak, tapasztaljak valamt... A jó pincérnek épp oly szükségem van a nyelvtudásra, mint a frakkra és a fehér kötényre...

Wagner ur megfogta a szőke hajamat, aztán nyájasan így szólt hozzám:

— Derék fiu vagy, — és én azt mondom neked, hogy viszed is valamire az életben... Majd holnap beszéljek azzal a vörösorru, öreg bácsival, aki husz esztendő óta mindig körtétt marhahúst eszik...

A vörösorru, öreg bácsi francia nyelvemter volt, aki állította a vendéglő megnyitása óta hozzánk járt, mindig ugyanannál az asztalnál ült, főképp arról volt nevezetes, hogy mindnap pontosan hatvanhét krajcárt fizetett az ebédjéért: negyvenöt a körözött marhahúsról, tizenkettőt a sajtról s tíz az egy deci borocskáért, melyet kétharmad részben vízzel hígított meg... Husz év óta sohase volt rá esze, hogy az öreg ember téstát is hozatott volna vagy kivételesen két deci bort ivott volna, valamely váratlan vagy örvendetes esemény kedvéért... Másnap Wagner ur odavitt a vörösorru maitrehez, megluzta a fülemet, aztán így szólt:

— Nézze meg, Lenoir ur, ezt a kis kamaszt...

A mester barátságosan böffentott: — Már sokszor megnéztem s látom, hogy igyész fiu... Mi van veled?

— A gyerek arar kéri őnt, hogy tanítsa meg a francia beszédre... Annyit nem fizethet, mint a Bleichröder fiai, de azért semmi esetre sem kívánja ingyen a Lenoir mester fadarozását...

Az öreg bácsi megitta a maradék borocskáját, kedvtelve végig nézett

Feltalálta magát.

Állatutánzó: Tisztelt közönség! Minden állatot tudok utánozni. Nevezzenek meg bármilyen állatot! Egy ur a hallgatóságból: Utánzó az olajos szárdiniát! Állatutánzó: Az olajos szárdinia törvényesen védve van. Utánzósa tilos!

Elértette.

Utás (a villamos kalauzhoz): Adjon egy egész és egy gyermekjegyet! Kalauz (a kilenc éves leánykára mutatóval): Ez már nem gyerek!

Utás (a kalauzhoz): Mit nem gyerek! Maga is még gyerek!

Kalauz (az utashoz): En már nem vagyok gyerek, én katona vagyok!

Utás (a kalauzhoz): Akkor mit keres itten?

Kalauz (az utashoz): Heti negyven koronát.

rajtam, aztán nyájasan megveregette az arcomat.

— Jól van, kis fiam, hát meg foglak tanítani a francia beszédre... Ugy megtanítalak, hogy akár képvisezőnek is felléphetsz Párisban... De ha nem leszel szorgalmas, hát bele fogok harapni a gégédbe... Mert én olyan ember vagyok ám, hogy ezt is megteszem, ha egyszer megharagorzom...

Ettől fogva minden ebéd után eljártam Lenoir mesterhez a Bálvány utcába, egy kicsike, kétméternyi szobáskába, mely azonban telistele volt a legkülönbözőbb csecesbecsekkel: himzett vánkosokkal, szőnyegcsékkel, kézimunkákkal, amiket hálás kis leányok himeztek husz esztendő óta az öreg tanítónak... Lenoir bácsi lithon aranyrojtos házipipát viselt s egy övéig érő, mérgező zöld selyemkabátot, amelyben úgy nézett ki, mint valami keleti fejedelem... Egyáltalában nagyon tekintélyes ember volt ideháza s én már azért is összeszedtem minden eszemet, mert határozottan féltem tőle...

Félév múlva már úgy, ahogy tisztába jöttem a francia nyelv törvényeivel, márciusban pedig, az első beszélgetésünk évfordulóján, már tisztességesen konzerváltam franciául... Az étteremben Lenoir ur most mindig francia nyelven szólt hozzám s a többi pikkoló ugyancsak nagyot nézett, mikor én a Béringar nyelvével válaszoltam a vörösorru vendégnek...

Mindig jóra gondol.

Órnagy kisasszony: József kérem, menjen át a kapitányékhöz. Kérem a nagyságos asszonyt, küldje át a „Donizetti bájtalát” — négy kézre.

József (tisztí szolga): Vigyek íveget is, méltóságos kisasszony?...

Kertészeti iskolából.

A tanár a vizsgánál a következő kérdést adja fel a növendékeknek: — Hogyan óvjuk meg a veteményeket a májusi fagyástól?

Növendék: A májusi fagyástól úgy óvjuk meg a veteményeket, ha... júniusban elvetjük őket!

Fontos ok.

— Miért nem akarod elvenni a szép Rózsit? Hiszen ez a leányka egy valószínű gyönyörű!

Völgényjelölt: Minden rendben volna, csak a gyönyörűháza nem tetszik nekem.

Aki békére vágyik.

Házasságközvetítő (a főhadnagyhoz): Remélem, a háború után meg fog nősilni!

Főhadnagy: A háború után — békességet akarok!

Még az őszig megmaradtam a régi helyemen, de akkor kézen voltam a régi tervemmel: egy napon kijelentettem Wagner urnak, hogy bármennyire fáj is a szívem, most búcsút mondom Budapestnek. Van egy kis megtakarított pénzcsekém s az a szándékom, hogy Párisban fogok elöltölni néhány évet. Bizom a szerencsémben, hogy ott sem fogok éhenhalni...

Wagner ur megölelt, megcsókolt, aztán így szólt hozzám:

— Csak dicséren tudlak érte, hogy ilyen komolyan fogod föl az életet... Bár én is olyan fiatal lehetnék még egyszer, mint te, akkor eliheted, hogy magam is a te példádát követném...

A derék Wagner husz forinttal járult a költségeimhez, aztán eszébe jutott, hogy van egy ismerőse Párisban, egy Miska nevű pincér, akivel valamikor együtt dolgozott a Török császár-ban, de aki később hajópincér lett, majd Párisba vetődött. A Miska egy néjtől megtudta az egykori pajtása címét s így egy meleg ajánlólevél kíséretében hozzája utasított.

— Így legalább lesz valakid, akivel magyarul is beszélhetsz, — mondta Józsvivien. — Ámbár az olyan művelt francia, mint te, a magyar nyelv nélkül is boldogulni fog abban a Babilonban...

Az uton nem sokra vettem a Wagner ur ajánlólevelét, de Párisban bezeg rájöttem, hogy milyen sze-

A jó vendég.

Egy szabómester kirándult családjával a zöldre; betértek a közelben levő vendéglőbe, számszerint kilencen.

Az italfelszolgálónál rendel a család főösszesen két pohár sört.

A szabómester bizonyos idő elteltével magához hivatja a vendéglő tulajdonosát:

— Mi az, vasárnap és nincsen — zene?...

A kis verekedő.

A kis Józsit, aki híres volt verekedéseiről, az iskolából hazatérve, az utcán pajtásai úgy elverték, hogy két foga is kiesett.

Az anya reáoszt: Ugyebár mondtam, hogy szokjál le a verekedésekről. Most ráadásul még két fogad is elveszett.

Józsi (sirva): Nem... itt vannak... a zsebemben.

Uj rendszer.

Orvos (a beteghez): Tartózkodj a husevéstől. Lehetőleg sok tézt adj enyi!

Beteg (az orvoshoz): Kérek egy receptet a közlelmezési hivatalhoz, mert jegy nélkül nincs tézta!

rencse ért: Miska, vagy helyesebben Michel, első pincér volt a Café de L'Asie-ben, a híres étteremben és mulatóhelyen, amelyek akkoriban egyik legkedveltebb tanyája volt a francia és a külföldi előkelő világnak. Michel ur már csak tordelve beszélte a magyar nyelvet, de azért nagyon boldog volt, amikor a Wagner ur levélt elolvasta...

— Bravo, — mondta, — ez most éppen jókor jött, mert nálunk is szükség van egy olyan ügyes tolvajra, amilyenek maga látszik... Ne csodálkozzék, hogy tolvajnak mondom, de mi pincérek itt, magunk közt, csak így nevezzük egymást...

A következő héten beléptem a Café de l'Asie-be, s bizvást elmondhatom, hogy ezt az időt még ma sem felejtettem el: szinte úgy tűnt föl, hogy egyszerre valami ragyogó álmvilágba csöppentem bele, abban a szűz, illatos, izgató és különös világba, amelyről eddig csak a regényeimben beszéltek, a regényeimben, melyeket a budapesti hónapok szobámban olvastam... Éjfél felé, mikor a nagy boulevard lámpái alatt jökdéül népáradatok hullámzottak, a Café de l'Asie apró kávéterei egyszerre csak megteltek a mulató Páris alakjaival: duhaj milliomas fiukkal, nagykalapos hölgyekkel, öreg és perverz nyárspolgárokkal, nemzetközi szédelőgökökkel, akik úgy dobálták a százfankosokat, mint mi odahaza a filléreket

(Folyt. köv.)

Palugyay pezsgő

Budapest
VI., Eötvös-utca 30
Távbeszélő 01-27.

Központ:
Pozsony
„Chateau Palugyay”
Távbeszélő 11.

Wien
I., Wollzeile 32
Távbeszélő 1520.

Közgazdaság

Királysöröződe r.-t. (Pozsony) cég alatt a Deutsch A. és fiai Deutsch Ignác pozsonyi sörgyári cég részvénytársaságá alakult át 300.000 korona alaptőkével (1500 darab 200 K n. é. részvény). A Deutsch cég sörgyára és egyéb ingatlanai ellenértékéül 1250 drb 200 K, összesen 250.000 K névértékű teljesen befizetettnek vett részvényt kapott. Az igazgatóság tagjaivá megválasztották: Goldhammer Károly, dr. Józsa Gábor, dr. Rothschild Jakab és Steiner Frigyes.

A sörtermelés. A magyarországi sörfőzdekben a f. év április havában 132.422 hl. sör termelertet, szemben 236.581 hl-rel a múlt év hasonló havában. 1916. szeptember 1-től 1917. április végéig az összes sörtermelés 493.284 hektoliterra rugott, szemben 1.878.806 hl-rel az előző kampány hasonló időszakában.

Az első soproni söröződe és malatagyár r.-t. május 30-án tartott közgyűlése kimondta a felszámolást. A vállalt sörgyárát a Kőbányai polgári söröző r.-t. vette át.

Sütők és cukraszok kereskedelmi r.-t. cég alatt a pékek iparában szűk-székes nyersanyagok együttes beszerzése, a hulladékok, csomagolás stb. értékesítése, gépek fölszerelése stb. végett 500.000 K alaptőkével (5000 darab 100 K n. é. részvény) új vállalat van Budapesten alakulóban. Alapítók: Deutsch Mór, a budapesti sütőipartestület elnöke, Glasner Ede, sütőmester, Steiner Gyula, a „Magyar sütők lapja” szerkesztője, Illés Simon cukrász, Juhász Gyula cukrász, dr. Csanádi Pál ügyvéd, Keller Antal tőzsdetanácsos, Gedő Adófi nagykereskedő, Martos Gyula banktisztviselő és Horovitz Miklós nagykereskedő.

A szerkesztő postaja

M. J. vasuti vendéglős, Lőcse. A beküldött 8 koronát köszönettel javára irtuk. Minthogy h. előfizetése csak 1918. évi ápr. havában fog lejárni, a beküldött összeggel kitölödik 1919. évi április havátig.

K. Lajos, Mezőtúr. Egész bátran szeretjük hallani a véleményeket. Helyt állunk mindenért. Ön félreérti cikkünket; nem azt álljtuk, hogy lapunk egy egyedülálló a szakmában. Ha kissé figyelmesen átolvasva cikkünket, azt fogja látni, hogy lapunk az Országos Vendéglős Ujság kizárólag vendéglősök és korszmárosok érdekeit szolgálja. Tiszteletreméltó lapjaink a vendéglősök érdekein kívül kávéások és pincérek, továbbá egyesületek érdekeit is szolgálják. — Megnyugtathatjuk Önt, több szaklap előfizetése nem képez főbenjáró bünt, ez csak kelző intelligenciájára vall az illetőnek. Bátran

merjük állítani, hogy a szaklapoknak igen nagy köszönettel tartoznak a vendéglősök és korszmárosok a most daló háborus években oly fontos és életbevágó ügyek felett örködtek, amelyeket — sajnos — a cenzura miatt nem reprodukálhatjuk, mert ha ehhez módunk lenne, Ön, tisztelt urunk, más véleményen lenne. Még megjegyezni kívánjuk, hogy az előfizetési összeg, amely a szaklapnál fel van tüntetve, még a nyomdai költség (értve az előfizetőkhoz küldött példányok) értékével sincsen arányban. Ha a lapkiadónak nem volna egyéb jövedelmek, ugy abban a helyzetben volna tisztelt urunk, hogy szaklap nélkül állna. Sajnos, Magyarországon még igen sokan vannak, kik a szaklapokat még hírből sem ismerik, igaz, vannak olyanok is, kik számtalan mutatóvány számot elfogadnak, de nem tartják érdemesnek előfizetni, vagy a legkevesebb, amit a kiadó elvárhatna ilyenkor, hogy vissza küldjenék a beküldött lapot. — A beküldött előfizetést javára irtuk.

Éttermi segéd, Szabadka. A kívándott lapokat elküldöttük; díjat nem kérünk érte.

Gy. Károly, Zenta. A beküldött bormintát szakszereiben megvizsgáltattuk. A minőség nem felel meg az árnak.

T. I.-né. A bejöttékhöz kiutalandó cukor mennyiség a vendéglősökre is vonatkozik.

K. U., Gyöngyös. A Hungária Biztosító már az összeget folyósította.

Nyit-tér

IPARSÓ

fagyalt, jegeskávét, hidegkézsítmények előállításánál a jég szórására, valamint hűtőeszközökhöz. Minden felvilágosítást és értesítést szóbeli vagy írásbeli kérészköszöndésekre díjmentesen nyújt a Magyar Királyi Sőtővredék Vezérőgyöksége

Iparosozási ny:

Budapest V., Vilmos Császár-ut 32. Telefon 73-40

Azonnal eladó!

Kecskeméten 47 év óta fennálló jó hírnevű

VENDÉGLŐ

három utcára terjedő 501-25 D-öt telken épít

HÁZ

20.000 K-val átvehető

Értekezni lehet a tulajdonossal

Özv. Olajos Károlyné

Kecskemét, Burga-utca 2. sz.

Vasuti vendéglős előfizetőink

ABOS
ARAD
BAJA
BALATONSZENTGYÖRGY
BRASSÓ I. és II. oszt. étterem
B.-SZENTLŐRINCZ
BICSKE
BUDAPEST-FERENCVÁROS
BUZIÁSFÜRDŐ
CSUCSA
DÉS
DUNASZERDAHELY
ESZÉK (Osljek)
ÉRSEKÚJVÁR
FOGARAS
FÜZESABONY
GYÉKÉNYES
GYŐR
HATVAN
HEGYESHALOM
KASSA
KIRÁLYHÁZA
KISKÖRÖS
KISÚJSZÁLLAS
KIS-KAPUS
KOLOZSVÁR
KOMÁROM
KÜKÜLLŐSZÖG
LEGENYE-ALSOIMHÁLYI
LŐCSE
LIPÓTVÁR
MAKÓ
MARGITFALVA
MAROSVÁSÁRHELY
MAROSLUDAS
MEZŐLABORCZ
MISKOLCZ
NAGYKÁROLY
NAGYSZEBEN
NYIREGYZHÁZA
PÁRKANY-NÁNA
PELSÓCZ
POZSONY
PÜSPÖKLADÁNY
RŐZSAHEGY
SÁRBOGÁRD
SÁRVÁR
SÁTORALJAUJHELY
SOPRON
SÜMEG
SZABADKA
SZEGED
SZEGED-RÓKUS
SZÉKELYKOCSDÁR
SZERENCS
SZOLNOK
SZŐREG
TEMESVÁR
UJ-DOMBOVÁR
UNGVÁR
VALKÁNY
VILLÁNY
ZENTA
ZOMBOR
ZSIBO
ZSOLNA

Felolős szerkesztő és kiadó:

Böhm Ármin.